

**Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle ehdotuksesta
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (televisiodirektiivin muuttaminen)**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään Eduskunnalle Euroopan yhteisöjen komission 13 päivänä joulukuuta 2005 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi neuvoston direktiivin 89/552/ETY televisiotoimintaa koskevien jä-

senvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta, muutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/36/EY, muuttamisesta.

Helsingissä 23 päivänä maaliskuuta 2006

Liikenne- ja viestintäministeri *Susanna Huovinen*

Viestintäneuvos Ismo Kosonen

**EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI TELEVISIO-
TOIMINTAA KOSKEVIEN JÄSENVALTIOIDEN LAKIEN, ASETUSTEN JA HALLINNOL-
LISTEN MÄÄRÄYSTEN YHTEENSOVITTAMISESTA ANNETUN NEUVOSTON DIREK-
TIIVIN 89/552/ETY MUUTTAMISESTA**

1. Yleistä

Komissio antoi neuvoston direktiivin 89/552/ETY televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta, muutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/36/EY, jäljempänä *televisiodirektiivi*, muuttamista koskevan direktiiviehdotuksen 13 päivänä joulukuuta 2005.

Televisiodirektiivin keskeisenä tavoitteena on harmonisoida jäsenvaltioiden televisiotoiminnan harjoittamista koskeva sääntely ja turvata, tietyin yleistä etua koskevin rajoituksin, televisio-ohjelmien vapaa liikkuvuus yhteisön alueella. Televisiodirektiivi on saatettu pääosin osaksi Suomen lainsäädäntöä televisio- ja radiotoiminnasta annetulla lailla (744/1998).

Komission ehdotuksen keskeisenä tavoitteena on saattaa toimialan sääntely vastaamaan nykyistä toimintaympäristöä. Komission mukaan audiovisuaalisten mediapalvelujen kaltaiseen toimintaan liittyvissä säännöissä on eroavaisuuksia, joista osa saattaa haitata näiden palvelujen vapaata liikkuvuutta Euroopan unionissa ja vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla. Näin ollen audiovisuaalisia mediapalveluja tarjoavat eurooppalaiset yritykset joutuvat toimimaan oikeudellisesti epävarmassa ja toimintaedellytyksiltään epätasapuoлисessa ympäristössä erityisesti kehittymässä oleviin tilattaviin audiovisuaalisiin mediapalveluihin sovellettavan sääntelyn osalta.

Kilpailun vääristymisen välttämiseksi ja oikeusvarmuuden lisäämiseksi olisi komission mukaan tarpeen soveltaa koordinoitusti kaikkiin audiovisuaalisiin mediapalveluihin ainakin tiettyjä perussääntöjä. Toisaalta audiovisuaalisilla mediapalveluilla on komission mukaan suuri merkitys myös yhteiskuntien, demokratian ja kulttuurin kannalta, ja sen vuoksi olisi perusteltua soveltaa näihin palveluihin tiettyjä erityissääntöjä.

Toimialan sääntelyjärjestelmän mukauttamisessa tulisi komission mukaan ottaa huomioon audiovisuaalisten mediapalvelujen uudet lähetysteknologiat. Siinä tulisi huomioida raken-

teellisten muutosten ja teknologian kehittymisen vaikutukset liiketoimintamalleihin ja erityisesti kaupallisen lähetystoiminnan rahoitukseen. Samoin tulisi varmistaa mahdollisimman hyvät kilpailuedellytykset eurooppalaiselle tietoteknologialle sekä Euroopan media-yrityksille ja media-alan palveluille. Komission mukaan perinteiset audiovisuaaliset mediapalvelut ja kehittymässä olevat tilattavat palvelut tarjoavat yhteisössä huomattavia työllisyysmahdollisuuksia varsinkin pienissä ja keskisuurissa yrityksissä ja edistävät talouskasvua ja investointeja.

Nyt annettu ehdotus televisiodirektiivin muuttamiseksi on osa komission i2010 – kasvua ja työllisyyttä edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta [KOM(2005) 229] aloitetta. Komission i2010 - strategian tavoitteena on tukea digitaalitalouden kehittymistä osana tietoteknologian, mediapalvelujen, verkkojen ja päätelaitteiden teknologista lähentymiskehitystä nykyaikaistamalla ja hyödyntämällä kaikkia EU:n politiikan välineitä: sääntelyä, tutkimusta ja kumppanuuksia teollisuuden kanssa. Komissio on sitoutunut nykyaikaistamaan audiovisuaalisten palvelujen oikeudelliset puitteet ja luomaan tätä kautta yhdenmukaiset sisämarkkinapuitteet tietoyhteiskunta- ja mediapalveluille.

2. Pääasiallinen sisältö

Yleisiä huomioita

Komission ehdotuksessa direktiivin nimi muutettaisiin audiovisuaalisia mediapalveluja koskevaksi direktiiviksi ja sen soveltamisalaa laajennettaisiin myös muihin audiovisuaalisiin palveluihin kuin televisiolähetysiin. Komission ehdottama audiovisuaalisten mediapalvelujen määritelmä kattaisi kaikki audiovisuaaliset joukkoviestintäpalvelut riippumatta siitä, ovatko ne tietyn aikataulun mukaan tarjottavia vai tilattavia.

Ehdotuksessa alkuperämaaperiaate säilytetäisiin edelleen direktiivin ydinperiaatteena. Periaate on komission mukaan keskeisen tärkeä

sisämarkkinoiden aikaansaamisen kannalta ja sitä olisi sovellettava kaikkiin audiovisuaalisiin mediapalveluihin. Näin voitaisiin taata mediapalvelun tarjoajille oikeusvarmuus, joka on edellytys uusille liiketoimintamalleille ja tällaisten palvelujen käyttöönotolle. Periaate olisi komission mukaan olennaisen tärkeä myös tiedon ja audiovisuaalisten ohjelmien vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi sisämarkkinoilla.

Alkuperämaaperiaatteeseen liittyen direktiivin ehdotettaisiin kuitenkin uusia säännöksiä niitä tilanteita varten, jossa toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut toiminnanharjoittaja suuntaa palveluntarjonnan pääasiassa johonkin toiseen jäsenvaltioon. Direktiivin määrittämässä tilanteessa jäsenvaltio voisi ryhtyä toimenpiteisiin, joiden yhteisön oikeuden mukaisuus tulisi myös komission arvioitavaksi.

Direktiivin lähtökohtana olisi edelleen audiovisuaalisten palveluiden vapaan liikkuvuuden turvaaminen yhteisön alueella. Komission mukaan jäsenvaltiot voisivat kuitenkin alkuperämaaperiaatteen soveltamisesta riippumatta edelleen toteuttaa direktiivin 2a artiklassa luetelluin edellytyksin ja direktiivissä säädettyä menettelyä noudattaen toimenpiteitä, joilla rajoitetaan televisiolähetysten eli lineaaristen palveluiden vapaata liikkuvuutta yhteisön alueella.

Ehdotuksessa direktiivi säilyisi edelleen ns. minimidirektiivinä. Komission mukaan jäsenvaltioiden olisi voitava soveltaa osa-alueilla, joita tämän direktiivin mukainen yhteensovittaminen koskee, myös tiukempia sääntöjä lainkäyttövaltaansa kuuluviin mediapalvelun tarjoajiin. Komission mukaan millään direktiivin säännöksellä ei saisi kuitenkaan vaatia tai kannustaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön uusia toimi- tai viranomaislupajärjestelmiä millekään mediatyypille.

Ehdotuksen yhtenä keskeisenä muutoksena voidaan pitää direktiivin soveltamisalan laajentamista myös ei-lineaarisiin audiovisuaalisiin palveluihin. Komission mukaan ei-lineaariset palvelut eroaisivat lineaarisista palveluista käyttäjien valinta- ja hallintamahdollisuuksien sekä palvelujen yhteiskunnallisten vaikutusten suhteen. Sen vuoksi olisi komission mukaan perusteltua säännellä ei-lineaarisia palveluja kevyemmin siten, että niissä olisi noudatettava ainoastaan 3c–3 h artiklassa säädettyjä perussääntöjä, joilla suojeltaisiin alaikäisten fyysistä, henkistä ja moraalista kehitystä sekä yksilöiden ihmisarvoa kaikissa audiovisuaalisissa mediapalveluissa ja audiovisuaalisessa kaupallisessa viestinnässä.

Direktiivin uudistamisen jälkeen jäsenvaltiot eivät enää voisi niillä osa-alueilla, jotka yhdenmukaistetaan tällä direktiivillä, poiketa alkuperämaaperiaatteesta Euroopan parlamentin

ja neuvoston direktiivin 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista, jäljempänä *sähkökauppadiirektiivi*, 3 artiklan 4 kohdassa säädetyillä perusteilla, jotka liittyvät rotuun, sukupuoleen, uskontoon tai kansallisuuteen perustuvan vihaan yllyttämisen torjuntaan, alaikäisten suojeluun, yksittäisiin ihmisiin kohdistuviin ihmisarvon loukkauksiin tai kuluttajansuojaan.

Komission mukaan alaikäisten ja ihmisarvon suojelemiseksi toteutettavissa toimenpiteissä tulisi löytää tasapaino suhteessa Euroopan unionin perusoikeuskirjassa turvattuun sananvapauteen. Tällaisilla toimenpiteillä olisi sen vuoksi pyrittävä varmistamaan riittävä suoja alaikäisille varsinkin ei-lineaaristen palvelujen osalta kieltämättä kuitenkin aikuisille suunnattuja sisältöjä sinänsä. Komission mukaan mitkään tämän direktiivin säännökset, jotka koskevat alaikäisten suojelua tai yleisen järjestyksen ylläpitoa, eivät kuitenkin välttämättä edellyttäisi audiovisuaalisten mediapalvelujen ennakkovalvontaa.

Televisiomainonnan ja teleostoslähetysten käsitteiden rinnalle komission ehdottaa laajempaa audiovisuaalisen kaupallisen viestinnän käsitettä. Se kattaisi audiovisuaalisten mediapalvelujen yhteydessä äänen kanssa tai ilman ääntä lähetettävän liikkuvan kuvan, jonka tarkoituksena on suoraan tai epäsuorasti edistää taloudellista toimintaa harjoittavan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön tavaroiden tai palvelujen myyntiä taikka kyseisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön julkista kuvaa.

Ehdotuksessa kevennettäisiin mainontaa koskevia säännöksiä. Komission mukaan uusien palvelujen määrän kasvu on lisännyt katsojien valinnanvapautta ja mainoskatkojen sijoittelun yksityiskohtainen sääntely katsojien suojelemiseksi ei siten olisi enää perusteltua. Vaikka direktiivillä ei lisättäisi tunnin aikana sallittavan mainonnan määrää, lähetystoiminnan harjoittajille annettaisiin liikkumavaraa mainonnan sijoittelussa silloin kun tästä ei aiheutuisi tarpeetonta haittaa ohjelmien eheyden kannalta.

Yksityiskohtaiset muutosesitykset

Ehdotuksen 1 artikla

Komission ehdotus sisältää yhteensä 5 artiklaa, joista 1 artikla sisältää kaikki nykyisen televisiodirektiivin säännöksiä koskevat muutosesitykset. Ehdotuksen 1 artiklalla direktiivin nimi muutettaisiin kuulumaan seuraavasti: "Eu-

roopan parlamentin ja neuvoston direktiivi [...] audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi)”.

Ehdotetulla 1 artiklalla nykyisen televisiodirektiivin säännöksiä uudistettaisiin seuraavasti:

Direktiivin 1 artikla sisältäisi direktiivin keskeiset määritelmät. Direktiivin soveltamisalan laajentaminen on vaikuttanut siihen, että 1 artiklaan on sisällytetty myös uusia määritelmiä.

Artiklan a-kohdassa määriteltäisiin audiovisuaalinen mediapalvelu. Sillä tarkoitettaisiin yhteisön perustamissopimuksen 49 ja 50 artiklan mukaista palvelua, jonka pääasiallisena tarkoituksena on liikkuvan kuvan tarjoaminen äänen kanssa tai ilman ääntä tiedonvälitys-, viihdytys- tai valistustarkoituksessa yleisölle Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettujen sähköisten viestintäverkkojen välityksellä.

Käsitteen audiovisuaalinen soveltamisala tarkoittaisi liikkuvaa kuvaa äänen kanssa tai ilman ääntä, ja kattaisi siten mykkäelokuvat mutta ei ääni- tai radiolähetyksiä. Direktiivin soveltamisala rajoittuisi kuitenkin perustamissopimuksen määritelmän mukaisiin palveluihin, eli sen piiriin kuuluisi kaikenlainen taloudellinen toiminta mukaan luettuna julkisen palvelun yritysten harjoittama toiminta mutta se ei kattaisi ei-taloudellista toimintaa, kuten puhtaasti yksityisiä verkkosivustoja.

Artiklan mukaan audiovisuaalisten mediapalvelujen määritelmä kattaisi joukkotiedotusvälineet vain siltä osin kuin ne suorittavat tiedonvälitys-, viihdytys- tai valistustehtäviään, mutta ei minkäänlaista yksityisluonteista viestien vaihtoa, kuten sähköpostiviestien lähettämistä vähäiselle määrälle vastaanottajia. Määritelmän ulkopuolelle jäisivät myös kaikki palvelut, joiden tarkoituksena ei ole audiovisuaalisen sisällön jakelu, eli palvelut, joissa audiovisuaalista sisältöä esiintyy ainoastaan satunnaisesti eikä sen välittäminen olisi palvelun päätarkoitus. Direktiivin soveltamisalaan eivät kuuluisi esimerkiksi sanomalehtien ja aikakauslehtien sähköiset versiot. Komission mukaan myös toimituksellisen vastuun käsite on olennaisen tärkeä audiovisuaalisten mediapalvelujen määritelmän kannalta.

Artiklan b-kohdassa määriteltäisiin mediapalvelun tarjoaja. Sellaisena pidettäisiin luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on toimituksellinen vastuu audiovisuaalisen mediapalvelun audiovisuaalisen sisällön valinnasta ja joka määrää siitä, millä tavalla sisältö organisoidaan.

Artiklan c-kohdassa määritellyillä televisiolähetystoiminnalla tai televisiolähetyksellä tarkoitettaisiin lineaarista audiovisuaalista mediapalvelua, jossa mediapalvelun tarjoaja päättää tietyn ohjelman lähetysajankohdasta ja laatii ohjelma-aikataulun. Direktiivin nykyisessä 1 artiklan a-kohdassa televisiolähetyksellä tarkoitetaan yleisön vastaanotettavaksi tarkoitettujen televisio-ohjelmien alkuperäistä lähetystä koodaamattomana tai koodattuna, johtoa pitkin tai vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä, satelliittilähetys mukaan lukien.

Artiklan d-kohdan mukaan televisiotoiminnan harjoittajalla tarkoitettaisiin lineaaristen audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajaa. Televisiotoiminnan harjoittajan määritelmää tulisi siten tarkastella yhdessä edellä mainitun 1 artiklan c-kohdan sisältämän lineaarisen audiovisuaalisen mediapalvelun määritelmän kanssa.

Artiklan e-kohta sisältäisi ei-lineaarisen palvelun määritelmän. Tällä tarkoitettaisiin audiovisuaalista mediapalvelua, jossa käyttäjä päättää mediapalvelun tarjoajan valitseman sisällövalikoiman pohjalta tietyn ohjelman lähetysajankohdasta. Komission mukaan ei-lineaarista palvelua olisi esimerkiksi tilausvideopalvelu (video-on-demand) kun taas lineaarisena audiovisuaalisena palveluna eli lähetystoimintana olisi pidettävä IPTV:tä (Internet protocol TV) sekä ns. streaming- ja webcasting-lähetyksiä.

Myös artiklan f-kohta sisältäisi keskeisen uuden määritelmän. Kohdan mukaan audiovisuaalisella kaupallisella viestinnällä tarkoitettaisiin audiovisuaalisten mediapalvelujen yhteydessä äänen kanssa tai ilman ääntä lähetettävää liikkuvaa kuvaa, jonka tarkoituksena on suoraan tai epäsuorasti edistää taloudellista toimintaa harjoittavan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön tavaroiden tai palvelujen myyntiä taikka kyseisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön julkista kuvaa. Määritelmän piiriin eivät kuuluisi viralliset tiedotukset eivätkä korvauksetta lähetettävät hyväntekeväisyysvetoumukset.

Edelliseen liittyen on huomattava, että sisällöllisesti ennaltaan pidetyssä artiklan g-kohdassa määritellään kuitenkin, että televisiomainonnalla tarkoitetaan mitä tahansa kauppaan, liiketoimintaan tai ammatinharjoitukseen liittyvää ilmoitusta, jonka julkinen tai yksityinen yritys lähettää maksua tai muuta samankaltaista vastiketta vastaan taikka oman toimintansa tueksi edistääkseen tavaroiden tai palvelujen, mukaan luettuina kiinteä omaisuus, oikeudet ja sitoumukset, toimittamista maksua vastaan.

Artiklan h-kohtaan siirrettäisiin sisällöllisesti muuttumattomana entisen d-kohdan määritelmä

piilomainonnasta. Säännöksen mukaan piilomainonnalla tarkoitettaisiin tavarantavaraajan tai palveluntarjoajan tavaroiden, palvelujen, nimen, tavaramerkin tai toiminnan sanallista tai kuvallista esittämistä ohjelmissa siten, että lähetystoiminnan harjoittajan tarkoituksena on käyttää kyseistä esittämistä mainostarkoituksessa ja että se saattaa johtaa yleisöä harhaan esittämisen luonteen suhteen; tällainen esittäminen katsotaan tarkoitukselliseksi erityisesti, jos se tehdään maksua tai muuta samankaltaista vastiketta vastaan.

Artiklan i-kohdassa määritelty sponsorointi laajennettaisiin kaikkiin audiovisuaalisiin mediapalveluihin. Ehdotuksen mukaan sponsoroinnilla tarkoitettaisiin kaikkea osallistumista audiovisuaalisten mediapalvelujen rahoitukseen, jos rahoittaja on sellainen julkinen tai yksityinen yritys, joka ei harjoita audiovisuaalisen mediapalvelujen tarjoamista tai audiovisuaalisten teosten tuotantoa, ja jos tarkoituksena on edistää yrityksen nimeä, tavaramerkkiä, julkista kuvaa, toimintaa tai sen tuotteiden myyntiä.

Artiklan j-kohtaan siirrettäisiin sisällöllisesti muuttumattomana entisen f-kohdan määritelmä teleostolähetyksistä. Ehdotetun säännöksen mukaan teleostolähetyksillä tarkoitettaisiin suoria tarjouksia sisältäviä, yleisölle suunnattuja lähetystyyppejä tavaroiden tai palvelujen, mukaan luettuina kiinteä omaisuus, oikeudet ja sitoumukset, toimittamiseksi maksua vastaan.

Artiklan k-kohdassa olisi puolestaan uusi säännös tuotesijoittelusta. Sellaisena pidettäisiin kaikenlaista audiovisuaalista kaupallista viestintää, jossa audiovisuaalisiin mediapalveluihin sisällytetään tuote, palvelu, tavaramerkki tai näitä koskeva viittaus yleensä maksua tai muuta samankaltaista vastiketta vastaan. Ehdotuksen mukaan tuotesijoittelua voisi siten olla niin lineaarisissa kuin ei-lineaarisissa palveluissa.

Direktiivin 2 artiklassa alkuperämaaperiaate laajennettaisiin koskemaan kaikkia audiovisuaalisia palveluita sekä säädettäisiin siitä, miten audiovisuaalisen mediapalvelun tarjoajan sijoittautumispaikka määrittyy. Artiklassa olisi sekä direktiivin soveltamisalan laajentamiseen liittyviä terminologisia muutoksia että sisällöltään uusia säännöksiä.

Artiklan 4 kohdassa mainituissa kriteereissä jäsenvaltion lainkäyttövaltaan ei enää katsottaisi kuuluvan sellaista toiminnanharjoittajaa, joka käyttää jäsenvaltion myöntämää radiotaajuutta. On huomattava, että kyse olisi toissijaisista sijoittautumispaikan määrittymistä koskevista kriteereistä. Säännöksen mukaan mediapalvelun tarjoajien, joihin ei voida soveltaa 3 kohdan säännöksiä, katsotaan kuuluvan jäsenvaltion lainkäyttövaltaan silloin, kun ne a) käyttävät kyseisessä jäsenvaltiossa sijaitsevaa maa-

satelliittiyhteyttä; b) eivät käytä jäsenvaltiossa sijaitsevaa maa-satelliittiyhteyttä, mutta ne käyttävät kyseiselle jäsenvaltiolle kuuluvaa satelliittikapasiteettia.

Artiklan 6 kohdan mukaan direktiiviä ei sovellettaisi audiovisuaalisiin mediapalveluihin, jotka on tarkoitettu vastaanotettaviksi yksinomaan kolmansissa maissa ja joita yhden tai useamman jäsenvaltion yleisö ei vastaanota suoraan tai epäsuorasti tavanomaisilla kuluttajalaitteilla. Säännöksen ehdotetulla lisäyksellä olisi tarkoitus rajata direktiivin soveltamisalaa ainoastaan sellaisiin audiovisuaalisiin mediapalveluihin, jotka yleisö voi vastaanottaa tavanomaisen kuluttajalaitteen avulla suoraan tai epäsuorasti yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa. Tavanomaisen kuluttajalaitteen määrittely jätettäisiin toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tehtäväksi.

Ehdotuksessa artiklaan lisättäisiin uudet 7-10 kohdan säännökset niitä tilanteita varten, jossa toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut toiminnanharjoittaja suuntaa toimintansa toiseen jäsenvaltioon. Näitä tilanteita on esiintynyt unionin piirissä, kun toiminnanharjoittajat ovat hakeutuneet lievempää sääntelyä soveltavaan jäsenvaltioon ja suunnanneet ohjelmistonsa toiseen jäsenvaltioon.

Artiklan 7 kohdan mukaan jäsenvaltio voisi väärinkäytöksiä tai vilpillistä menettelyä ehkäistäkseen toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä sellaista toiseen jäsenvaltioon sijoittautunutta mediapalvelun tarjoajaa vastaan, joka kohdistaa toimintansa kokonaan tai suurimmaksi osaksi ensin mainitun jäsenvaltion alueelle. Ensin mainitun jäsenvaltion olisi esitettävä todisteet tällaisesta toiminnasta tapauskohtaisesti.

Artiklan 8 kohdan mukaan jäsenvaltiot voisivat toteuttaa toimenpiteitä 7 kohdan nojalla ainoastaan, jos kaikki seuraavista ehdoista täyttyvät:

a) kohteena oleva jäsenvaltio on pyytänyt jäsenvaltiota, johon mediapalvelun tarjoaja on sijoittautunut, toteuttamaan toimenpiteitä;

b) jälkimmäisenä mainittu jäsenvaltio ei ole toteuttanut tällaisia toimenpiteitä;

c) ensin mainittu jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle sekä sille jäsenvaltiolle, johon mediapalvelun tarjoaja on sijoittautunut, aikeestaan toteuttaa toimenpiteitä; ja

d) komissio on päättänyt, että tällaiset toimenpiteet ovat yhteisön oikeuden mukaisia.

Artiklan 9 kohdan mukaan kaikkien 7 kohdan nojalla toteutettavien toimenpiteiden tulisi olla objektiivisesti katsoen välttämättömiä, niitä olisi sovellettava ketään syrjimättä, niiden olisi oltava sopivia niiden tavoitteiden kannalta, joihin niillä pyritään, ja niissä ei saisi ylittää sitä, mikä on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Artiklan 10 kohdan mukaan komissio tekisi

päätöksensä kolmen kuukauden kuluessa 8 kohdan mukaisen ilmoituksen saamisesta. Jos komissio katsoisi, että toimenpiteet ovat ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa, kyseisen jäsenvaltion olisi jätettävä esittämänsä toimenpiteet toteuttamatta.

Direktiivin 2 a artiklan 1 kohdan muutoksella televisiodirektiivin turvaama televisio-ohjelmien vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä laajennettaisiin koskemaan kaikkia audiovisuaalisia mediapalveluita. Artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden tulisi taata alueellaan vapaus vastaanottaa audiovisuaalisia mediapalveluja muista jäsenvaltioista, eivätkä ne saisi rajoittaa niiden edelleen lähettämistä perustein, jotka liittyvät niihin osa-alueisiin, joita tämän direktiivin mukainen yhteensovittaminen koskee.

Artiklan 2 kohdassa korvattaisiin viittaus 22 a artiklaan viittauksella 3 e artiklaan. Ehdotettu 2 kohdan säännös, jolla voidaan rajoittaa 1 kohdassa turvattua palveluiden vapaata liikkuvuutta alaikäisten suojelun tai vihaan yllyttävän sisällön vuoksi jäisi kuitenkin koskemaan vain lineaarisia audiovisuaalisia mediapalveluita. Muutoin 2 a artikla säilytettäisiin sisällöllisesti ennallaan.

Direktiivin 3 artiklan mukaan direktiivin sääntely säilyisi edelleen ns. minimisääntelynä. Artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot voisivat vaatia, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat mediapalvelun tarjoajat noudattavat yksityiskohtaisempia tai tiukempia sääntöjä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden olisi asianmukaisin keinoin ja lainsäädäntönsä mukaisesti varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat mediapalvelun tarjoajat tosiasiallisesti noudattavat tämän direktiivin säännöksiä.

Artiklan 3 kohdassa olisi uusi säännös, jonka mukaan jäsenvaltioiden tulisi edistää yhteissääntelyjärjestelmien toteuttamista niillä osa-alueilla, joita tämän direktiivin mukainen yhteensovittaminen koskee. Näiden järjestelmien tulisi olla keskeisten toimijoiden laajasti hyväksymiä, ja niiden olisi mahdollistettava tehokas sääntöjen noudattamisen valvonta. Ehdotettu yhteissääntelyjärjestelmien edistämistä koskeva direktiivin säännös olisi uusi eikä siinä ole tarkemmin määritelty yhteissääntelyn käsitettä.

Direktiivin 3 b artiklan ensimmäisessä kohdassa olisi uusi säännös, joka koskisi oikeutta välittää lyhyitä uutiskatkelmia. Säännöksen mukaan jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneita lähetystoiminnan harjoittajia ei estetä saamasta lyhyitä uutisraportteja varten käyttöönä tasapuolisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin aineistoa yleisöä suuresti kiinnostavista tapahtumista,

jotka niiden lainkäyttövaltaan kuuluva lähetystoiminnan harjoittaja lähettää. Komissio esittää ehdotuksen johdanto-osan 27 kappaleessa yleisohjeena, että tällaisten otteiden kesto saisi olla enintään 90 sekuntia. On huomattava, että oikeus poimia toisen toiminnanharjoittajan palvelusta otteita lyhyisiin uutiskatkelmiin koskisi siis vain niitä tilanteita kun tämä palvelu on lineaarista.

Artiklan 2 kohdan mukaan lähetystoiminnan harjoittajat voisivat valita vapaasti lyhyissä uutisraporteissa käytettävän aineiston lähetyksestä huolehtivan lähetystoiminnan harjoittajan signaalista, kunhan ne vähintään nimeäisivät aineistonsa lähteen.

Direktiivin 3 c artiklaan sijoitettaisiin uusi säännös audiovisuaalisten mediapalveluiden tarjoajiin liittyvistä tiedoista. Komission mukaan olisi tärkeää, että mediapalvelun tarjoajat pitävät helposti, suoraan ja pysyvästi saatavilla tarvittavat tiedot tahosta, jolla on toimituksellinen vastuu sisällöstä. Tämän tiedon saattaminen käyttäjille olisi perusteltua audiovisuaalisten mediapalvelujen erityisluonteen vuoksi ja etenkin siksi, että niillä on vaikutusta ihmisten mielipiteenmuodostukseen. Kukin jäsenvaltio voisi päättää ehdotuksen johdanto-osan 29 kappaleen mukaan niistä yksityiskohtaisista käytännön järjestelyistä, joilla tähän tavoitteen saavuttamiseen päästään.

Artiklan mukaan jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajat asettavat helposti, suoraan ja pysyvästi vastaanottajien saataville vähintään seuraavat tiedot:

- a) mediapalvelun tarjoajan nimi;
- b) maantieteellinen osoite, johon mediapalvelun tarjoaja on sijoittautunut;
- c) mediapalvelun tarjoajaa koskevat tiedot, mukaan luettuna sähköpostiosoite tai verkko-osoite, jotka mahdollistavat nopean, suoran ja tuloksellisen yhteydenoton kyseiseen tarjoajaan;
- d) soveltuvin tapauksissa tiedot toimivaltaisesta sääntelyviranomaisesta.

Direktiivin 3 d artiklassa olisi uusi säännös, joka koskisi audiovisuaalisten mediapalveluiden tarjontaa ja alaikäisten suojelua. Artiklan mukaan jäsenvaltioiden olisi toteutettava aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvia audiovisuaalisia mediapalveluja ei saatettaisi tarjolle tavalla, joka voisi vakavasti haitata alaikäisten fyysistä, henkistä tai moraalista kehitystä.

On huomattava, että direktiivin 22 artiklaan on edelleen jätetty lähes samansisältöinen säännös, joka koskee televisiolähetysten sisältöä ja alaikäisten suojelua. Näin ollen lineaarisia palveluita koskisivat edelleen alaikäisten

suojaan liittyvät sisällölliset ja esitysaikaa koskevat rajoitukset, kun taas ei-lineaarisia palveluja koskisi vain ehdotuksen 3 d artiklan säännös niiden tarjolle saattamisen tavasta.

Direktiivin 3 e artiklaan siirrettäisiin direktiivin entinen 22 a artiklan vihaan yllyttämisen kieltoa koskeva säännös. Artiklaan lisättäisiin kuitenkin uusina perusteina vakaumus, vamma, ikä ja sukupuolinen suuntautuminen. Ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden olisi tarkoituksenmukaisin keinoin varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvien tarjoajien tarjoamat audiovisuaaliset mediapalvelut ja audiovisuaalinen kaupallinen viestintä eivät sisällä aineksia, jotka yllyttävät vihaan sukupuolen, rotun tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen, vamman, iän tai sukupuolisen suuntautumisen perusteella.

Direktiivin 3 f artiklan 1 kohdassa olisi uusi säännös eurooppalaisten teosten tuotannon ja saatavuuden edistämisestä. Artiklan mukaan jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat mediapalvelun tarjoajat edistävät mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisin keinoin 6 artiklassa tarkoitettujen eurooppalaisten teosten tuotantoa ja saatavuutta.

Direktiivin 5 artiklassa jäisi edelleen televisiolähetystoiminnan harjoittajille asetettu velvoite varata tietty osuus lähetyksistä eurooppalaisille riippumattomien tuottajien teoksille. Direktiivin uudistuksen jälkeen kiintiösäännös koskisi lineaarisia palveluita.

Artiklan 2 kohtaan siirrettäisiin direktiivin entinen 7 artiklan säännös. Kohdan mukaan jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat mediapalvelun tarjoajat eivät lähetä elokuvateoksia oikeudenhaltijoiden kanssa sovittujen aikojen ulkopuolella. Säännös soveltuisi uudistuksen jälkeen siten niin lineaarisiin kuin ei-lineaarisiin palveluihin.

Artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden olisi annettava viimeistään tämän direktiivin antamista seuraavan neljän vuoden lopussa sekä sen jälkeen kolmen vuoden välein komissiolle kertomus 1 kohdan mukaisista toimituksista.

Artiklan 4 kohdan mukaan komission tulisi antaa jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle 1 kohdan soveltamista koskevan kertomuksen, jossa se ottaa huomioon markkinoiden ja teknologian kehittymisen.

Direktiivin 3 g artiklassa asetettaisiin audiovisuaalisen kaupallisen viestinnän harjoittamiseen liittyviä ehtoja. On huomattava, että säännös koskisi niin lineaaristen kuin ei-lineaaristen palvelujen yhteydessä esitettävää audiovisuaalista kaupallista viestintää. Artiklaan siirrettäisiin nykyisen direktiivin 12, 13 ja 16 artiklan

säännökset.

Artiklan mukaan jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvien tarjoajien tarjoama audiovisuaalinen kaupallinen viestintä täyttää seuraavat vaatimukset:

a) audiovisuaalisen kaupallisen viestinnän on oltava selkeästi tunnistettavissa sellaiseksi. Pii-lotetusti toteutettu audiovisuaalinen kaupallinen viestintä on kielletty.

b) audiovisuaalisessa kaupallisessa viestinnässä ei saa käyttää alitajunnan kautta vaikuttavia tekniikoita.

c) audiovisuaalinen kaupallinen viestintä ei saa:

i) sisältää minkäänlaista rotuun, sukupuoleen tai kansallisuuteen perustuvaa syrjintää;

ii) loukata uskonnollista tai poliittista vakaumusta;

iii) kannustaa terveyden tai turvallisuuden kannalta haitalliseen toimintaan;

iv) kannustaa ympäristönsuojelun kannalta haitalliseen toimintaan.

d) kaikenlainen savukkeita ja muita tupakkatuotteita koskeva audiovisuaalinen kaupallinen viestintä ja kaikenlaiset savukkeita ja muita tupakkatuotteita koskevat teleostoslähetykset on kielletty.

e) alkoholijuomia koskevaa audiovisuaalista kaupallista viestintää ei saa kohdistaa alaikäisille, eikä se saa kannustaa tällaisten juomien kohtuuttomaan käyttöön.

f) audiovisuaalinen kaupallinen viestintä ei saa aiheuttaa moraalista tai fyysistä haittaa alaikäisille. Sen vuoksi siinä ei saa suoraan kehoittaa alaikäisiä ostamaan tuotetta tai palvelua käyttämällä hyväksi heidän kokemattomuuttaan tai hyväuskoisuuttaan, rohkaista suoraan heitä suostuttelemaan vanhempiaan tai muita henkilöitä ostamaan mainostettuja tavaroita tai palveluja, käyttää hyväksi erityistä luottamusta, jota alaikäiset tuntevat vanhempiaan, opettajiin tai muita henkilöitä kohtaan, eikä näyttää perusteettomasti alaikäisiä vaarallisissa tilanteissa.

Direktiivin 3 h artiklassa olisi säännökset audiovisuaalisiin mediapalveluiden sponsoroinnista tai niihin sisältyvän tuotesijoittelun harjoittamisesta. Artiklaan sijoitettaisiin asiallisesti nykyisen direktiivin 17 artiklan säännös, mutta siihen tehtäisiin tiettyjä sanamuotoon liittyviä tarkennuksia ja lisäyksiä sekä tuotesijoittelua koskevia lisäyksiä. Artikla soveltuisi niin lineaarisiin kuin ei-lineaarisiin palveluihin.

Artiklan 1 kohdan mukaan audiovisuaalisten mediapalvelujen, jotka ovat sponsoroituja tai joissa on tuotesijoittelua, olisi täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) sponsorointi tai tuotesijoittelu ei saa missään olosuhteissa vaikuttaa tällaisten audiovisua-

suaalisten mediapalvelujen sisältöön tai – soveltuvissa tapauksissa – lähetyksiaikaan siten, että sillä olisi vaikutusta mediapalvelun tarjoajan vastuuseen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen.

b) tällaisissa audiovisuaalisissa mediapalveluissa ei saa suoraan kannustaa vastaanottajaa ostamaan tai vuokraamaan tavaroita tai palveluja; niissä ei saa olla erityisiä myynninedistämiseen tähtääviä viittauksia kyseisiin tavaroihin tai palveluihin.

c) katsojille on ilmoitettava selvästi sponsorointisopimuksesta ja/tai tuotesijoittelusta. Sponsoroidut ohjelmat on selkeästi yksilöitävä sponsoroiduiksi käyttämällä ohjelmien kannalta asianmukaisesti sponsorin nimeä, tunnusta ja/tai muuta symbolia, kuten viittausta sponsorin tuotteisiin tai palveluihin, taikka selvästi erottuvaa sponsoroinnin ilmaisevaa merkkiä ohjelmien alussa, keskellä ja/tai lopussa. Ohjelmien sisältämästä tuotesijoittelusta on ilmoitettava asianmukaisesti ohjelman alussa katsojien mahdollisten väärinkäsitysten välttämiseksi.

Artiklan 2 kohdan mukaan audiovisuaalisia mediapalveluja eivät saisi sponsoroida yritykset, joiden pääasiallisena toimintana on savukkeiden tai muiden tupakkatuotteiden valmistus tai myynti. Audiovisuaaliset mediapalvelut eivät myöskään saisi sisältää tupakkatuotteiden tai savukkeiden tuotesijoittelua tai sellaisten yritysten harjoittamaa tuotesijoittelua, joiden pääasiallisena toimintana on savukkeiden tai muiden tupakkatuotteiden valmistus tai myynti.

Artiklan 3 kohdan mukaan yritykset, joiden toimintaan kuuluu lääkkeiden tai lääketieteellisten hoitojen valmistaminen tai myynti, voisivat sponsoroiduissa audiovisuaalisissa mediapalveluissa tehdä tunnetuksi yrityksen nimeä tai edistää sen julkista kuvaa, mutta eivät saisi edistää sellaisten yksittäisten lääkkeiden tai lääketieteellisten hoitojen myyntiä, jotka ovat saatavissa ainoastaan lääkärin määräyksestä siinä jäsenvaltiossa, jonka lainkäyttövaltaan mediapalvelun tarjoaja kuuluu.

Artiklan 4 kohdan mukaan uutis- ja ajankohtaisohjelmat eivät saisi olla sponsoroituja eivätkä sisältää tuotesijoittelua. Dokumenttiohjelmat ja lapsille tarkoitetut audiovisuaaliset mediapalvelut eivät saisi sisältää tuotesijoittelua.

Direktiivin 6 artiklan sisältämiä säännöksiä eurooppalaisten teosten määrittelemisestä uudistettaisiin osittain. Artiklan 1 kohdan a ja b alakohdat jätettäisiin ennalleen. Ehdotetun uuden c-alakohdan mukaan tässä luvussa eurooppalaisilla teoksilla tarkoitettaisiin teoksia, jotka on tuotettu yhteistuotantoina Euroopan yhteisön ja kolmansien maiden välisen, audiovisuaalialaan liittyvien sopimusten puitteissa ja jot-

ka täyttävät kussakin tällaisessa sopimuksessa määritellyt ehdot.

Artiklan 3 kohta poistettaisiin ja sitä vastaisi asiallisesti ehdotettu 1 kohdan c-alakohta. Ehdotuksessa artiklan 4 kohdasta tehtäisiin uusi 3 kohta. Yhteistuottajien osuuteen perustuva eurooppalaisten teosten määrittelyn lisäkriteriä koskeva artiklan nykyinen 5 kohta poistettaisiin.

Direktiivin nykyinen 7 artikla, jonka mukaan jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat lähetystoiminnan harjoittajat eivät lähetä elokuvateoksia muina kuin oikeuden haltijoiden kanssa sovitun ajanjaksoina, poistettaisiin. Asiasta säädettäisiin kuitenkin ehdotuksen 3 f artiklan 2 kohdassa.

Direktiivin 10 artiklaan tulisi säännökset televisiomainonnan tunnistettavuudesta sekä yksittäisten mainospalojen ja teleostolähetysten sallittavuudesta. Artiklan 1 kohta säilytettäisiin ennallaan ja sen mukaan televisiomainonnan ja teleostolähetysten on oltava helposti tunnistettavissa, ja ne on erotettava selvästi muista ohjelmapalveluista kuva- ja/tai äänitunnuksella. Artiklan 2 kohta uudistettaisiin ja sen mukaan yksittäiset mainospalat ja teleostosesitykset ovat urheiluohjelmia lukuun ottamatta sallittuja ainoastaan poikkeuksellisesti. Nykyisin poikkeus koskee myös urheiluohjelmia.

Artiklan 3 ja 4 kohdat, joissa säädetään, että mainonnassa ja teleostolähetyksissä ei saa käyttää alitajunnan kautta vaikuttavaa tekniikkaa ja että piilomainonta ja piiloteleostolähetykset ovat kiellettyjä, poistettaisiin. Asiasta säädettäisiin kuitenkin ehdotuksen 3 g artiklan a- ja b-kohdissa.

Direktiivin 11 artiklassa olisi säännökset televisiomainosten sijoittelusta. Artiklan uudistetun 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että sijoitettaessa mainoksia tai teleostolähetyskiä ohjelmien keskelle ohjelmien eheys ei kärsi eikä oikeuksien haltijoiden oikeuksia loukata.

Artiklan 2 kohdan mukaan, johon siirrettiin nykyinen 3 kohta, televisiota varten tehtyjen elokuvien (lukuun ottamatta tv-sarjoja, sarjafilmejä, kevyitä viihdeohjelmia ja dokumenttiohjelmia), elokuvateosten, lastenohjelmien ja uutisohjelmien lähetysten saisi keskeyttää mainoksilla ja/tai teleostolähetyksillä kerran kutakin 35 minuutin jaksoa kohti. Uskonnollisten tilaisuuksien lähetyskiin ei saisi sijoittaa mainoksia eikä teleostolähetyskiä.

Ehdotuksessa artiklan nykyinen 2 kohta poistettaisiin, minkä vuoksi ohjelmiin, joissa on väliajoista johtuvia ns. luonnollisia taukoja, kuten esimerkiksi urheiluohjelmissa, saisi uudistuksen jälkeen sijoittaa mainoksia muutenkin kuin vain näille tauoille.

Artiklan 4 kohta, jonka mukaan peräkkäisten mainoskatkojen välillä olisi oltava vähintään 20 minuuttia yhden ohjelman aikana, poistettaisiin. Uudistuksen jälkeen mainosten sijoittelua koskisi siten enää vain yllä mainittu 35 minuutin sääntö.

Artiklan 5 kohta, jossa säädetään uskonnollisiin ohjelmiin, uutis- ja ajankohtaisohjelmiin, dokumenttiohjelmiin ja lastenohjelmiin sisältyvien mainosten sijoittelusta, poistettaisiin.

Direktiivin 12, 13, 16 ja 17 artiklat, jotka sääntelevät televisiomainonnan ja teleostolähetysten sisältöä, savukkeiden ja tupakkatuotteiden mainonnan kieltoa, alaikäisten suojelua televisiomainonnan yhteydessä ja sponsoroitujen televisio-ohjelmien vaatimuksia, poistettaisiin. Asiasta säädettäisiin kuitenkin ehdotettavissa direktiivin 3 g artiklan c-, d- ja f-kohdissa sekä ja 3 h artiklassa.

Direktiivin 18 artiklaa, jossa säädetään mainosten keston enimmäismäärästä, uudistettaisiin. Artiklan 1 kohdan mukaan, johon siirrettäisiin nykyinen 2 kohta, lyhyiden mainonnan muotojen, kuten mainospalojen ja teleostosesitysten, osuus kutakin tasatuntien välistä tuntia kohti saa olla enintään 20 prosenttia. Artiklan nykyinen 1 kohta poistettaisiin, minkä vuoksi mainonnan päivittäistä enimmäismäärää ei enää säädeltäisi.

Artiklan 2 kohdan mukaan edellä olevaa 1 kohtaa ei sovellettaisi lähetystoiminnan harjoittajan ilmoituksiin, jotka koskevat sen omia ohjelmia ja niihin suoraan liittyviä oheistuotteita, sponsorointia koskeviin ilmoituksiin eikä tuotesijoitteluun. Artiklan sanamuodon ja direktiivin sisältämien määritelmien mukaan poikkeus koskisi vain lineaarisia palveluita.

Artiklan 3 kohta, jonka mukaan artiklassa mainontaan ei lueta lähetystoiminnan harjoittajan omia ohjelmia ja niihin suoraan liittyviä oheistuotteita koskevia kuulutuksia, virallisia tiedotuksia eikä korvauksetta lähetettäviä hyväntekeväisyysvetoomuksia, poistettaisiin.

Direktiivin 18 a artikla, jossa säädetään teleostolähetyksille varattujen ohjelmapaikkojen yhtäjaksoisesta minimikestosta ja niiden päivittäisestä enimmäismäärästä, poistettaisiin. Teleostolähetysten sijoittelua koskisivat kuitenkin ehdotetut direktiivin 11 ja 19 artiklat.

Direktiivin 19 artikla uudistettaisiin ja sen mukaan direktiivin säännöksiä sovellettaisiin soveltuvin osin televisiolähetysiin, jotka on tarkoitettu yksinomaan mainontaa ja teleostolähetysiksi varten sekä televisiolähetysiin, jotka on tarkoitettu yksinomaan oman toiminnan edistämistä varten. Direktiivin 3 luvun sekä 11 artiklan (sijoittamista koskevat säännöt) ja 18 artiklan (mainosten ja teleostolähetysten kestoja koskevat säännöt) säännöksiä ei sovelleta niihin lähetysiin. Näin ollen mainosten sijoit-

telua ja tuntikohtaista kestoja sekä esimerkiksi eurooppalaisten teosten tuotannon ja jakelun edistämistä koskevat säännökset eivät soveltuisi niihin lineaarisiin audiovisuaalisiin palveluihin.

Direktiivin 19 a artikla, jossa säädetään direktiivin tiettyjen lukujen soveltumista myynninedistämistoiminnalle varattuihin kanaviin, poistettaisiin. Asiasta säädettäisiin kuitenkin ehdotuksen 19 artiklassa.

Direktiivin 20 artikla uudistettaisiin osittain. Artiklan mukaan jäsenvaltiot voisivat yhteisön oikeuden huomioon ottaen asettaa muita kuin 11 artiklan 2 kohdassa ja 18 artiklassa säädettyjä edellytyksiä lähetyksille, jotka on tarkoitettu yksinomaan kansalliselle alueelle ja joita yhden tai useamman muun jäsenvaltion yleisö ei voi vastaanottaa suoraan tai välillisesti, sekä lähetyksille, joilla ei ole merkittävää vaikutusta yleisöosuuksien kannalta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 artiklan soveltamista.

Direktiivin 22 a artikla, jossa kielletään vihaan yllyttäminen, poistettaisiin. Asiasta säädettäisiin kuitenkin ehdotuksen 3 e artiklassa.

Direktiivin 22 b artikla, jossa säädetään komission tutkimustoimintaa koskevista velvoitteista, poistettaisiin tarpeettomana.

Direktiivin 23 a artikla, joka koskee direktiivin yhteyskomiteaa muutettaisiin terminologisesti siten, että korvataan artiklan 2 kohdan e alakohdassa sana televisiolähetyspalvelujen sanoilla audiovisuaalisten mediapalvelujen.

Direktiivin 23 b artikla olisi uusi ja sen 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden olisi taattava kansallisten sääntelyviranomaisten riippumattomuus ja varmistettava, että nämä käyttävät toimivaltuuksiaan puolueettomasti ja avoimesti. Artiklan 2 kohdan mukaan kansallisten sääntelyviranomaisten olisi annettava toisilleen sekä komissiolle tiedot, joita tämän direktiivin säännösten soveltaminen edellyttää. Artiklan tavoitteena olisi turvata sääntelyviranomaisten riippumattomuus kansallisista hallituksista ja audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoajista, jotka ne pystyisivät suorittamaan tehtävänsä puolueettomasti ja avoimesti ja tukeakseen moniarvoisuutta.

Direktiivin 25 ja 25 a artiklat, jotka koskevat direktiivin voimaantuloa ja seurantatarkastelua, poistettaisiin. Direktiivin voimaantulosäännös on sijoitettu ehdotetun muutosdirektiivin 4 artiklaan.

Direktiivin 26 artikla uudistettaisiin. Artiklan mukaan komissio antaisi viimeistään [...] ja sen jälkeen kahden vuoden välein Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän direktiivin, sellaisena kuin se on muutettuna, soveltamisesta ja esittää tarvittaessa ehdotuksia direktiivin mukauttamiseksi audiovisuaalisten

mediapalvelujen alan kehityksen ja erityisesti teknologian tuoreimman kehityksen sekä alan kilpailukyvyn edellyttämällä tavalla.

Ehdotuksen 2 artikla

Ehdotetulla muutosdirektiivin 2 artiklalla muutettaisiin asetus (EY) N:o 2006/2004 seuraavasti: Korvataan kyseisen asetuksen liitteenä ”3 artiklassa tarkoitetut direktiivit ja asetukset” oleva 4 kohta seuraavasti:

”4. Neuvoston direktiivi 89/552/ETY, annettu 3 päivänä lokakuuta 1989, televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta: 3 g–3 h artikla sekä 10–20 artikla. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä .../.../EY.”

Ehdotuksen 3 artikla

Muutosdirektiivin ehdotetun 3 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden olisi saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [...]. Niiden olisi viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säädökset sekä säädösten ja tämän direktiivin välinen vastaavuustaulukko.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä olisi viitattava tähän direktiiviin tai niihin olisi liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden olisi säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden olisi toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuja kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

Ehdotuksen 4 artikla

Artiklan mukaan direktiivi tulisi voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Ehdotuksen 5 artikla

Artiklan mukaan direktiivi olisi osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

3. Vaikutukset Suomen lainsäädäntöön

Komission ehdotuksella olisi vaikutuksia Suomen lainsäädäntöön. Voimassa oleva televisiodirektiivi on saatettu pääosin osaksi Suomen lainsäädäntöä televisio- ja radiotoiminnas-

ta annetulla lailla. Lakia olisi direktiivin muutoksen seurauksena tarkasteltava kauttaaltaan esimerkiksi soveltamisalaa, määritelmiä ja mainontaa koskevien säännösten osalta. Uutena sääntelynä lakiin tulisi ottaa esimerkiksi oikeutta lyhyiden uutiskatkelmien lähettämiseen koskeva säännös. Direktiiviehdotus ei kuitenkaan vaikuttaisi esimerkiksi toimilupasääntelyyn.

Voimassa oleva televisio- ja radiotoiminnasta annettu laki ei kiellä tuotesijoittelua eikä sisällä muitakaan tuotesijoittelua koskevia säännöksiä. Tuotesijoittelun lainmukaisuutta tai lainvastaisuutta arvioidaan nykyisin piilomainonnan kriteereiden perusteella. Direktiiviehdotuksen mukaan lainsäädäntöön tulisi ottaa tuotesijoittelua koskevia säännöksiä, mutta tuotesijoittelun lainmukaisuutta arvioitaisiin edelleen piilomainonnan arvioinnissa käytettävien kriteerien perusteella. Ehdotettu tuotesijoittelua koskeva sääntely edellyttäisi muutoksia televisio- ja radiotoiminnasta annettuun lakiin.

Komission ehdotuksella voi olla vaikutuksia myös sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annettuun lakiin (460/2003) ja kuvaohjelmien tarkastamisesta annettuun lakiin (755/2000). Direktiiviehdotuksen ei-lineaarisia audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan määritelmän mukaiset palvelut kuuluvat myös tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisesta annetun lain soveltamisalaa (458/2002) ja lain säännöksiä jouduttaisiin mahdollisesti tarkistamaan. Direktiiviehdotus ei vaikuttaisi jäsenvaltioiden oikeuteen rahoittaa julkisen palvelun yleisradiotoimintaa eikä julkisen palvelun velvoitteen määrittelyyn.

Direktiiviehdotuksesta ei käy selvästi ilmi, ovatko audiovisuaalista sisältöä omaavat rahapelipalvelut tarkoitus sisällyttää direktiivin soveltamisalaa. Näin ollen ehdotuksen vaikutuksia arpajaislain (1047/2001) säännöksiin on tässä vaiheessa vaikea arvioida.

4. Ahvenanmaan toimivalta

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 20 kohdan mukaan maakunnalla on lain-säädäntövalta asioissa, jotka koskevat postilaistosta sekä oikeutta yleisradio- ja kaapelilähetystoiminnan harjoittamiseen maakunnassa 27 §:n 4 kohdasta johtuvin rajoituksin.

5. Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella ei ole valtionaloudellisia vaikutuksia. Ehdotuksen muita taloudellisia vaikutuksia ei tässä vaiheessa voida arvioida.

6. Toimivaltaperuste

Ehdotus perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 47 artiklan 2 kohtaan ja 55 artiklaan.

7. Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää tärkeänä televisiodirektiivin eri osien uudelleentarkastelua ja eri artikloiden päivittämistä siten, että ne ovat oikeassa suhteessa jatkuvasti kehittyvän ja muuttuvan viestintäympäristön vaatimuksiin. Direktiivin keskeiset periaatteet ovat kuitenkin valtioneuvoston mielestä edelleen relevantteja. Valtioneuvosto kannattaa pyrkimystä keventää direktiivin alaan kuuluvaa sääntelyä.

Ehdotuksen mukaan direktiivin soveltamisala laajennettaisiin myös ei-lineaarisiin audiovisuaalisiin palveluihin. Ehdotus jättää kuitenkin jossain määrin epäselväksi, mihin palveluihin sääntely käytännössä kohdistuisi. Valtioneuvoston mielestä direktiivin soveltamisalaa ei tule laajentaa, ellei ei-lineaarisen audiovisuaalisen palvelun käsitettä pystytä rajaamaan tavanomaisia televisiopalveluita muistuttaviin palveluihin.

Sananvapauden toteutumisen turvaamiseksi on ensiarvoisen tärkeää, että säännösten soveltamisala on määritelty mahdollisimman yksiselitteisesti ja täsmällisesti myös uusien audiovisuaalisten palveluiden osalta. Direktiivin soveltamisalan laajentaminen ei-lineaarisiin palveluihin ei valtioneuvoston mukaan saisi edellyttää uusia toimilupa- tai ilmoittautumismenettelyjä tai tietojenkeräämiseen liittyviä velvoitteita kansallisille viranomaisille.

Rahapelipalvelut tulee valtioneuvoston mielestä jättää direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Suuri valiokunta on lausunnossaan (SuVL 2/2004) komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi palveluista sisämarkkinoilla, jäljempänä *palveludirektiivi*, [KOM(2004)0002] katsonut, että lakisääteisenä monopolina harjoitettava rahapelitoiminta tulee rajata palveludirektiivin ulkopuolelle.

Valtioneuvoston mukaan ehdotuksen jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää erityistä huomiota ehdotetun direktiivin ja sähkökauppadirektiivin keskinäiseen suhteeseen ja soveltamiseen. Ei-lineaarille audiovisuaalisille palveluille ei tule asettaa moninkertaista, päällekkäistä tai keskenään ristiriitaista sääntelyä.

Alkuperämaaperiaate on edelleen keskeinen direktiivin perusperiaate. Alkuperämaaperiaatteen tietyille jäsenvaltioille aiheuttamat ongelmat on kuitenkin syytä huomioida direktiivin uudistamisessa siten, että palvelun vastaanottajavaltio voi selvissä väärinkäytöstilanteissa ryhtyä toimenpiteisiin. Valtioneuvosto kannattaa direktiivin tarkistamista niin, että alkuperämaaperiaate säilytetään mutta tarvittaessa voidaan puuttua tapauksiin, joissa selvästi kierretään kohdemaan lainsäädäntöä.

Valtioneuvosto voi hyväksyä mainonnan sijoittelua koskevan sääntelyn muuttamisen direktiiviluonnoksessa esitetyllä tavalla siten, että päivittäiset aikarajoitukset poistetaan. Ohjelmiston eheyden turvaaminen edellyttää kuitenkin mainonnan tuntikohtaisten rajoitusten säilyttämistä direktiiviluonnoksessa esitetyllä tavalla.

Valtioneuvosto pitää edelleen kiinni periaatteesta, jonka mukaan kaupallinen aineisto on erotettava selkeästi toimituksellisesta aineistosta.

Valtioneuvosto kannattaa tuotesijoittelua koskevien säännösten sisällyttämistä direktiiviin. Direktiivissä tulee kuitenkin pystyä tekemään selvä ero kielletyn piilomainonnan ja sallitun tuotesijoittelun välillä. Valtioneuvoston mielestä on myös välttämätöntä kieltää tuotesijoittelu lastenohjelmissa sekä uutis- ja ajankohtaisohjelmissa.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä eurooppalaisen audiovisuaalisen tuotannon ja kulttuurin edistämistä ja yleisölle tarjoamista. Ohjelmiston eurooppalaisuutta koskevia velvoitteita ei tulisi kuitenkaan ulottaa ei-lineaarisiin palveluihin. Eurooppalaisten teosten tuotannon ja saatavuuden edistämisen ei tulisi edellyttää valvontaviranomaisten tietojenkeruovelvoitteita, koska se edellyttäisi uusien rekisteröintijärjestelmien perustamista.

Valtioneuvosto pitää uutiskuvan käyttöoikeutta koskevaa säännösehdotusta periaatteessa kannatettavana. Ehdotus jättää kuitenkin epäselväksi sen, mitä toimenpiteitä jäsenvaltioilta edellytetään säännöksen kansalliseksi implementoimiseksi. Ehdotuksesta eivät myöskään selviä ne kriteerit, joilla luovutusehtojen tasapuolisuutta, kohtuullisuutta ja syrjimättömyyttä olisi tarkoitus arvioida. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan direktiiviä tulisi tältä osin tämentää.